

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.11.2025.ADZ

Pani
Anna Czuj
Dyrektor
Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Bolkowie
ul. Kolejowa 10
59-420 Bolków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 4 kwietnia 2025 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, dnia 14 kwietnia 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Anna Czuj, zatrudniona na stanowisku Dyrektora Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie od dnia 1 stycznia 2023 r. (dowód: akta kontroli, str. 111)
Zakres kontroli	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1.01.2024 r. do dnia 17.02.2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ² , 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ³ Plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na I półrocze 2025 r. (KO-KZ.430.9.2024.MK) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 20 grudnia 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od dnia 17.02.2025 r. do dnia 19.03.2025 r.
Kontrolerzy	1. Anita Denes-Ziemkiewicz – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.56.2025.ADZ z dnia 31 stycznia 2025 r., 2. Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.57.2025.ADZ z dnia 31 stycznia 2025 r. (dowód: akta kontroli, str. 13-16)

¹ dalej „Ośrodek” lub „G-MOPS”

² t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm., zwanej dalej „ustawą”, „ustawą o pomocy społecznej”

³ Dz. U. z 2020 r., poz. 2285, ze zm. zwanego, dalej „rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Anna Czuj – Dyrektor Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 17, 27 i 28 lutego 2025 r. w G-MOPS w Bolkowie ustalono, co następuje.

Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 18, 19 i 20 ustawy o pomocy społecznej, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

W okresie objętym kontrolą decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych wydawał Dyrektor Ośrodka, który działał w tym zakresie na podstawie Zarządzenia Nr 219/2022 Burmistrza Bolkowa z dnia 30 grudnia 2022 r.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 12, 15 oraz 16a ustawy o pomocy społecznej nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie było zdiagnozowanych potrzeb oraz złożonych wniosków o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),

- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (pkt 12),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- udzielenia pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a).

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Gmina Bolków w okresie objętym kontrolą nie prowadziła i nie zapewniała miejsc w mieszkaniu treningowym lub wspomagany.

Dyrektor Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie pismem znak: KO.1610.22.2025 z dnia 4 kwietnia 2025 r. poinformował o zawarciu w dniu 26 marca 2025 r. z fundacją „RADUGA” z/s przy ul. Grodzkiej 76 w Legnicy, 59-220 Legnica umowy nr 60/MT/2025 regulującej kwestie możliwości umieszczania osób potrzebujących pomocy posiadających ostatni stały meldunek na terenie gminy Bolków w mieszkaniu treningowym prowadzonym przez Fundację. Niniejszą umowę zawarto na okres od 1.04.2025 r. do 31.12.2025 r.

W związku z powyższym odstępuje się od wydania zalecenia w przedmiotowym zakresie.

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina Bolków nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 2a, 3a, 3b ustawy o pomocy społecznej dotyczących przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2), organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (pkt 2a), opracowania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a) oraz przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b), gdyż jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka, w okresie objętym kontrolą brak było wniosków o udzielenie wsparcia w tym zakresie.

Gmina Bolków nie prowadzi na swoim terenie domu pomocy społecznej oraz rodzinnego domu pomocy o zasięgu gminnym. Na terenie Gminy nie funkcjonuje Dzienny Dom „Senior +” oraz inny ośrodek wsparcia.

W przypadku pojawienia się osób zainteresowanych taką formą wsparcia Dyrektor zapewnił, że zostaną one skierowane do domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia zlokalizowanych na terenie innych gmin.

Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4, 6, 9 i 10 ustawy o pomocy społecznej, dotyczące:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8)

nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka, w okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie było wniosków/potrzeb o ww. formy pomocy.

Na terenie Gminy Bolków w okresie objętym kontrolą nie prowadzono i nie rozwijano infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Dyrektor Ośrodka w trakcie kontroli zapewnił, iż w przypadku zgłoszenia się osób zainteresowanych zostaną podjęte odpowiednie czynności zmierzające do zabezpieczenia potrzeb tych osób.

Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej).

W kontrolowanym okresie Dyrektor G-MOPS w Bolkowie nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli, ale pracownicy socjalni udzielali informacji z tego zakresu (art. 110 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej).

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami z powodu braku wystąpienia takiej konieczności/takich powodów.

Dyrektor G-MOPS w Bolkowie składał Radzie Miejskiej coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej).

W okresie objętym kontrolą Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie realizował wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, o którym mowa w art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁴.

⁴ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 337.

Osoba zatrudniona na stanowisku Dyrektora G-MOPS w Bolkowie spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku, za wyjątkiem wymienionego w pkt 2 protokołu pracownika socjalnego spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W trakcie kontroli w oparciu o przedłożoną dokumentację ustalono, że ukończone w czerwcu 2018 r. studia wyższe licencjackie na kierunku pedagogika w specjalności resocjalizacja z profilaktyką społeczną nie uprawniają do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.

Zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej pracownikiem socjalnym może być osoba, która spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków:

- 1) posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych;
- 2) ukończyła studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej;
- 3) do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: a) pedagogika, b) pedagogika specjalna, c) politologia, d) polityka społeczna, e) psychologia, f) socjologia, g) nauki o rodzinie;
- 4) ukończyła studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej, po uprzednim ukończeniu studiów na jednym z kierunków, o których mowa w pkt 3.

Ponadto zgodnie z art. 156 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej osoby, które przed dniem 1 maja 2004 r. rozpoczęły studia wyższe licencjackie lub wyższe magisterskie na kierunkach: pedagogika, psychologia, politologia lub socjologia, po uzyskaniu dyplomu ukończenia tych studiów mogą wykonywać zawód pracownika socjalnego. Przepis art. 156 ust. 3a umożliwia wykonywanie zawodu pracownika socjalnego wszystkim osobom, które przed dniem 1 maja 2004 r., tj. przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, rozpoczęły studia licencjackie lub magisterskie na jednym z kierunków uprawniających do wykonywania zawodu pracownika socjalnego przed wejściem w życie przepisów nowej ustawy: pedagogika, psychologia, politologia lub socjologia. Dotyczy to zatem osób, które w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 maja 2004 r. kontynuowały już ww. studia licencjackie lub magisterskie, a następnie ukończyły te studia.

Pracownik wykazany w pkt 2 protokołu na dzień zatrudniania jak i na dzień kontroli nie posiadał kwalifikacji wskazanych w art. 116 i 156 ustawy o pomocy społecznej i nie powinien być zatrudniony na stanowisku pracownika socjalnego, wykonywać jego zadań, w tym w szczególności przeprowadzać rodzinnych wywiadów środowiskowych jak też otrzymywać dodatku do wynagrodzenia przewidzianego art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej.

Na dzień kontroli w G-MOPS w Bolkowie zatrudnionych było 2 pracowników socjalnych (2 etaty), pobierających dodatek do wynagrodzenia w wys. 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy, z czego 1 bez wymaganych ustawą kwalifikacji do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, któremu wypłacano dodatek ze środków własnych budżetu Gminy. Dodatek ten nie był uwzględniany przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika

zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.⁵

W związku z ustaleniami, że dodatek w wys. 400,00 zł wypłacany od 1 lipca 2024 r. pracownikowi wykazanemu w pkt 2 protokołu w całości był finansowany ze środków budżetu Gminy odstępuje się od żądania zwrotu dotacji w przedmiotowym zakresie.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje teren Gminy Bolków zamieszkały przez 9508, w tym 76 rodzin, w tym 43 osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2024 r.) i 9486 mieszkańców, w tym 4 rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną (stan na dzień kontroli).

W G-MOPS w Bolkowie na dzień kontroli zatrudnionych było 2 pracowników socjalnych (na 2 etatach) realizujących pracę socjalną w środowisku, z czego 1 pracownik nie posiadał kwalifikacji do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Mając na uwadze powyższe Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie na dzień kontroli nie spełniał wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych na podstawie art. 110 ust. 12 ustawy, albowiem nie zatrudniał 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zatrudnienie osoby na stanowisku pracownika socjalnego bez potwierdzenia wymaganych kwalifikacji zawodowych.
2. Brak spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 12 ustawy.

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Na stanowisku pracownika socjalnego zatrudniać osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego wskazane w ustawie o pomocy społecznej. Podstawa prawna: art. 116, art. 156 ustawy o pomocy społecznej. Termin realizacji: na bieżąco.
2. Uregulować kwestię zatrudnienia pracowników socjalnych tak, aby Ośrodek zatrudniał w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. Podstawa prawna: art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.

⁵ Dz. U. z 2020 r., poz. 2207 ze zm.

Termin wykonania: do 31 grudnia 2025 r.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Burmistrza Bolkowa, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

2 up. Wojewody Dolnośląskiego
Wl. Dyrektora Wydziału PS
KIEROWNIK ODDZIAŁU
Oddziału Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
Ewelina Zygmunt

Otrzymują:

1. Burmistrz Bolkowa
2. a/a